

Ny kraft: Endelige tillatelser og utbygging

2. kvartal 2017

Dette er en oversikt over Olje- og energidepartementets (OED), fylkeskommunenes og Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) vedtak om konsesjon og konsesjonsfritak for nye kraftprosjekter, og innrapportert oppstart av ny kraftproduksjon. Oversikten omfatter ny vannkraft og vindkraft i Norge, og status for godkjenning av anlegg for elsertifikatordningen. For vannkraftprosjekter skilles det mellom opprusting og utvidelse, små vannkraftverk samt vannkraft over 10 MW.

Spørsmål kan rettes til Seksjon for ressurs og kraftproduksjon i NVE, v/Fredrik Arnesen (tlf. 416 69 694) eller Seming Skau (tlf. 22 95 94 17).

Tillatelser, vedtak og saker til behandling

I andre kvartal 2017 ble det gitt endelig tillatelse av OED, NVE eller fylkeskommunene til 618 GWh ny vannkraftproduksjon og 366 GWh ny vindkraftproduksjon. I første halvår er det sammenlagt gitt endelig tillatelse til 1,7 TWh ny kraftproduksjon. Det ble gitt endelig avslag til 239 GWh vannkraftproduksjon og 72 GWh vindkraftproduksjon i andre kvartal.

I andre kvartal ga myndighetene endelig konsesjon eller konsesjonsfritak til 28 små vannkraftverk med en estimert samlet kraftproduksjon på 218 GWh og to opprustings- og utvidelsesprosjekter på til sammen 9 GWh. Videre er det gitt konsesjon til Jølstra kraftverk på 60 MW i kommunene Jølster og Førde og Tolga kraftverk på 43 MW i Tolga kommune. Disse to prosjektene vil bidra med 391 GWh ny vannkraftproduksjon.

OED ga endelig konsesjon til vindkraftverkene Bremangerlandet på 80 MW i Bremanger kommune og Dalbygda på 42 MW i Tysvær kommune. Disse to vindkraftverkene bidrar med 366 GWh ny vindkraftproduksjon.

Samlet produksjonsmengde som nå har endelig tillatelse til å bygge ut er på 17,5 TWh, fordelt på 11,8 TWh vindkraft og 5,7 TWh vannkraft. Dette er 0,6 TWh høyere enn foregående kvartal.

I andre kvartal ga myndighetene samlet sett endelig avslag til 22 søknader om små vannkraftverk og ett vindkraftverk.

I andre kvartal ble det trukket vannkraftprosjekter med en sammenlagt årsproduksjon på om lag 160 GWh.

NVE har gitt positiv innstilling til OED for utbyggingsprosjektene Mørkedøla pumpestasjon i Lærdalsvassdraget, Rabben kraftverk i Rana kommune og småkraftverkene Øvre og Nedre Foldvik i Gratangen kommune. Prosjektene bidrar med 94 GWh ny vannkraftproduksjon. NVE har gitt negativ innstilling for Hjartås kraftverk i Rana kommune.

NVE har åpnet to nye revisjonssaker. Dette gjelder regulering av Savalen, Fundin mv. og delvis overføring av Glomma i Hedmark fylke og Namsenvassdraget i Nord-Trøndelag fylke.

Byggeaktivitet og idriftsettelse

I andre kvartal er det registrert satt i drift 11 små vannkraftverk med en samlet årsproduksjon på 128 GWh. Videre er Ringedalen kraftverk på 23 MW satt i prøvedrift med en årlig produksjon på 60 GWh. Sammenlagt er det satt i drift 261 GWh ny kraftproduksjon i første halvår.

Ved utgangen av andre kvartal er det registrert om lag 6,6 TWh ny kraftproduksjon som er under bygging, fordelt på 4,5 TWh ny vindkraftproduksjon og 2,1 TWh ny vannkraftproduksjon. Sammenlignet med foregående kvartal er dette en økning på 0,1 TWh og består av både ny vann- og vindkraftproduksjon.

Godkjenning for elsertifikatsystemet

I elsertifikatsystemet ble det i andre kvartal godkjent 12 nye vannkraftanlegg med en samlet årsproduksjon på 194 GWh og ett vindkraftverk på 0,3 GWh. Ved utgangen av andre kvartal 2017 er det sammenlagt godkjent anlegg med en årsproduksjon på 389 GWh.

Siden oppstart av ordningen i 2012 er det ved utgangen andre kvartal 2017 til sammen godkjent 7 TWh norsk produksjon i elsertifikatsystemet. Av dette inngår om lag halvparten i måloppnåelsen på 28,4 TWh.

Tabeller

Tabell A: Endelig konsesjon/fritak	2. kvartal 2017			Sum 2017		
	Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW
Små vannkraftverk (< 10 MW)	28	70	218	43	121	357
Opprusting og utvidelse	2	3	9	7	146	170
Vannkraft > 10 MW	2	103	391	3	150	486
Vindkraft	2	122	366	4	227	681
Sum	34	298	984	57	644	1 693

Tabell A viser hovedtall for saker der det har blitt gitt endelig tillatelse til realisering av kraftproduksjon i løpet av kvartalet og i sum for hele året. Tallene inkluderer vedtak om konsesjonsfritak, men ikke om konsesjonsplikt. Disse tallene inngår i tabell D, såfremt kraftverkene ikke er bygget og satt i drift. Saker som er til klagebehandling er ikke inkludert.

Tabell B: Endelig avslag	2. kvartal 2017			Sum 2017		
	Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW
Små vannkraftverk (< 10 MW)	22	81	239	37	131	379
Opprusting og utvidelse	0	0	0	1	0	1
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	0	0	0
Vindkraft	1	24	72	2	144	432
Sum	23	105	311	40	275	812

Tabell B viser hovedtall for saker det er gitt endelig avslag på søknad om tillatelse til realisering av kraftproduksjon. Dette gjelder søknader avsluttet i løpet av kvartalet og i sum for hele året. Saker som er til klagebehandling er ikke inkludert.

Tabell C: Ny produksjon	2. kvartal 2017			Sum 2017		
	Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW
Små vannkraftverk (< 10 MW)	11	43	128	13	50	161
Opprusting og utvidelse	0	0	0	0	0	0
Vannkraft > 10 MW	1	23	60	2	42	101
Vindkraft	0	0	0	0	0	0
Sum	12	66	188	15	93	261

Tabell C viser hovedtall for nye kraftverk som er satt i drift, såfremt NVE har fått melding om dette.

Teknologi	Under bygging			Gitt tillatelse, ikke bygd			Sum endelig tillatelse, ikke idriftsatt		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (< 10 MW)	34	184	559	430	1 061	3 254	464	1 245	3 813
Opprusting og utvidelse	12	522	886	42	433	775	54	955	1 661
Vannkraft > 10 MW	6	224	637	20	556	1 661	26	780	2 297
Vindkraft	12	1320	4 488	54	4 250	11 784	66	5 570	16 272
Sum	64	2 249	6 569	546	6 301	17 474	610	8 550	24 043

Tabell D viser hovedtall for prosjekter som har endelig tillatelse, men som ikke er satt i drift, fordelt på prosjekter under bygging og prosjekter der bygging ikke er startet. For noen prosjekter kan det være igangsatt bygging av bare deler av produksjonen tillatelsen gir rom for. Dataene inkluderer ikke saker som er til klagebehandling.

Tabellen under viser fylkesvis fordeling av potensialet fra stadiet «gitt tillatelse, ikke bygd» i tabell D fordelt på små vannkraftverk, vannkraftverk over 10 MW inkludert opprusting og utvidelse og vindkraftverk.

Fylke	Små vannkraftverk (< 10 MW)		Over 10 MW inkludert opprusting og utvidelse		Vindkraft	
	Antall	GWh	Antall	GWh	Antall	GWh
Østfold	2	8			1	235
Akershus						
Oslo						
Hedmark	7	20	4	240	1	444
Oppland	10	78	3	42		
Buskerud	11	39	3	141		
Vestfold						
Telemark	27	115	5	235		
Aust-Agder	11	172	2	91	1	32
Vest-Agder	30	144	5	250	3	919
Rogaland	35	210	3	65	16	1 320
Hordaland	57	438	9	241	2	147
Sogn og Fjordane	76	738	10	766	7	1 067
Møre og Romsdal	36	216	3	45	2	1 165
Sør-Trøndelag	17	118	2	1	7	2 370
Nord-Trøndelag	17	122	1	111	5	923
Nordland	64	607	7	62	4	1 664
Troms	28	205	4	142	3	843
Finnmark	2	24	1	3	2	655
Totalsum	430	3 254	62	2 435	54	11 784

Tabell E: Totalt antall saker til behandling hos myndighetene, og i tillegg saker hvor utredningsprogram er fastsatt

Teknologi	Saker til behandling			Utredningsprogram fastsatt		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	224	657	2 080	0	0	0
Opprusting og utvidelse	53	653	1 280	0	0	0
Vannkraft > 10 MW	20	554	1 596	0	0	0
Vindkraft	20	3 041	9 122	10	1 879	5 637
Sum	317	4 904	14 077	10	1 879	5 637

Tabell E viser saker som ved utløpet av kvartalet fortsatt er i saksbehandlingsprosess i NVE, OED eller fylkeskommunen, og som ikke har endelig vedtak. Dette inkluderer meldinger, søknader, innstillinger og vedtatte saker som ikke er endelige i form av at de er påklaget. Tabellen inkluderer også saker som er til vurdering av konsesjonsplikt. Noen sakstyper er ikke inkludert. Dette gjelder saker stilt i bero, vindkraftsaker etter havenergi-loven, og saker om revisjon av vilkår for vannkraftverk. I tillegg vises saker hvor utredningsprogram er fastsatt. Vær oppmerksom på at saker til behandling omfatter flere stadier og myndigheter i saksbehandlingen.

Tabell F: Elsertifikater	2. kvartal 2017			Sum 2017		
	Antall	MW *	GWh	Antall	MW *	GWh
Søknader under behandling				4		
Godkjente anlegg	13		195	29		389
<i>Av dette: I overgangsordningen</i>				6		57
<i>Av dette: Ikke i overgangsordningen</i>				23		332
Avslag	1	0		1	0	

Tabell F viser NVEs vedtak når det gjelder søknad om godkjenning for elsertifikatsystemet. Se også [NVEs nettsider](#) for en prosjektvis oversikt.

* MW-verdier vises ikke for godkjente anlegg.

Om rapporten

Oversikten er utarbeidet av NVE og blir publisert hvert kvartal. Rapporten viser oppdaterte tall for foregående kvartal og totaltall for kalenderåret. Rapporten publiseres en måned etter kvartalets slutt, for å sikre tid til at klagefrist kan løpe og til kvalitetssikring av tallgrunnlaget.

Oversikten viser summen av endelige tillatelser¹ gitt av energimyndighetene. Et vedtak er endelig enten når NVEs eller fylkeskommunens vedtak ikke påklages eller når OED har gjort vedtak etter klagebehandling eller innstilling. Søknadsprosessen og saksgang varierer noe avhengig av konsesjonstype. Beskrivelse av saksgang for konsesjonssaker kan finnes på [NVEs internettsider](#)².

Tallene i denne oversikten vil ikke direkte kunne sammenlignes med tall for NVEs vedtak isolert sett, fordi NVEs vedtak kan klages inn til OED. En klage gjør at endelig vedtak kommer senere og at utfallet av myndighetenes vurdering kan bli endret.

Informasjonen er basert på NVEs databaser, som også inneholder informasjon om OEDs vedtak. Informasjonen i databasene registreres hovedsakelig manuelt, og det tas forbehold om mulige feil og unøyaktigheter.

Oversikten over utbygd vannkraft er basert på løpende innrapportering fra utbyggerne. Informasjon om anlegg som er under bygging hentes fra flere kilder, særlig godkjenning av detaljplaner, men også fra media og direkte kontakt med utbyggere.

¹ Med "endelig tillatelse" menes endelig konsesjon eller fritak for konsesjonsplikt der vedtaket enten ikke er påklaget eller er ferdig klagebehandlet. Vi gjør oppmerksom på at det kreves ytterligere myndighetsgodkjenning av NVE og/eller andre før et kraftverk kan bygges, avhengig av sakstype.

² <https://www.nve.no/energiforsyning-og-konsesjon/>